

на свободу та особисту недоторканність», і водночас передбачає можливість позбавлення особи свободи відповідно до встановленої законом процедури в таких випадках, як «законне затримання психічно хворих».

Цілком очевидно, що міжнародне співтовариство передбачає можливість застосування обов'язкового та примусового лікування осіб, які страждають на психічні розлади, і не визнає ці заходи такими, що порушують права людини. За таких умов (з позиції міжнародних нормативно-правових актів) інститут примусових заходів медичного характеру цілком відповідає міжнародним нормам та стандартам щодо дотримання захисту прав людини і громадянина.

В контексті вище викладеного звертаємо увагу на необхідність налагодження механізму чіткого контролю з боку держави за законністю і правомірністю застосування примусових заходів медичного характеру, а також створення системи надійного правового захисту осіб, які страждають на психічні розлади, як однієї з найбільш уразливої категорії громадян.

ДЕРЖАВНІ ПРОГРАМИ, ЯК ОСНОВА ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННИХ ПОСЯГАНЬ НА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ

Катеринчук К.В., к.ю.н., доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
ННІПП НАВС

Кримінальний кодекс України (далі - КК) встановлює одним із головних завдань закону про кримінальну відповідальність – правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина та інше про що йде мова в статті 1. Положення КК ґрунтуються на Конституції України, яка також встановлює найвищою соціальною цінністю є людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (ст. 3). Так як, одним з прерогативних напрямків держави є захист прав людини і громадянина від злочинних посягань, тому на загальнодержавному рівні розробляються програми в сфері захисту цих прав. Прийняття загальнодержавних програм та їх застосування позитивно позначиться запобіганні злочинних посягань на здоров'я особи, іміджі та економічному становищі держави та інше.

Концепція Загальнодержавної програми «Здоров'я - 2020: український вимір» схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 р. N 1164-р. Метою Програми є збереження та зміцнення здоров'я, профілактика та зниження показників захворюваності, інвалідності та смертності населення, підвищення якості та ефективності надання медико-санітарної допомоги, забезпечення соціальної справедливості і захисту прав громадян на охорону здоров'я.

Щодо протидії зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби схвалена Загальнодержавна програма імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009-2015 роки» від 21.10.2009 р. № 1658-VI. Метою Програми є забезпечення епідемічного благополуччя населення шляхом зниження рівня захворюваності на інфекції, боротьба з якими проводиться засобами імунопрофілактики, а також смертності та інвалідності внаслідок інфекційних хвороб, сприяння розвитку імунології, генної інженерії та імунобіотехнології.

Загальнодержавна програма забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки затверджена Законом України від 19 лютого 2009 року № 1026-VI. Метою Програми є стабілізація епідемічної ситуації, зниження рівня захворюваності та смертності від ВІЛ-інфекції/СНІДу шляхом реалізації державної політики щодо забезпечення доступу населення до широкомасштабних профілактичних заходів, послуг з лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД, включаючи забезпечення

стерильними медичними виробами одноразового використання вітчизняного виробництва.

Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.09.2010 р. № 1911-р. Метою Програми є забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень шляхом розроблення та здійснення комплексу заходів, спрямованих на усунення причин та умов вчинення протиправних діянь, а також налагодження дієвої співпраці правоохоронних органів та центральних і місцевих органів виконавчої влади у зазначеній сфері.

Отже, на даний час на державному рівні достатньої уваги приділено питанням, що регулюють особливості охорони здоров'я особи, на відміну від охорони здоров'я від злочинних посягань. На нашу думку, виникає необхідність в розробленні принципово нових програм (концепцій), які передбачали б і забезпечували реалізацію державної політики у сфері захисту здоров'я людини від злочинних посягань, адже злочини передбачені статтями 121-128, 130, 133 КК, за даними Міністерства внутрішніх справ України, є одні з найбільш поширених та суспільно небезпечних.

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ РОДОВОГО ОБ'ЄКТУ ТЕРОРИЗМУ

Хрмілі І.О., к.філос.н., доцент кафедри конституційного та адміністративного права Національного транспортного університету
Дмитрук Т.О., старший викладач кафедри конституційного та адміністративного права Національного транспортного університету

В період глобалізаційних змін в світі тероризм входить до списку найбільш визначальних і складних проблем сучасності тому що представляє велику загрозу громадської і національної безпеці та ставить під сумнів процес подальшого розвитку людства. Тероризм як явище супроводжує економічні, політичні та соціальні процеси кожної держави. Тому потрібні запобігання та ефективна протидія ньому, в тому числі за допомогою кримінально-правових заходів.

Джерельну базу для аналізу названої проблеми складають Конституція України, відповідні статті Кримінального Кодексу України, Закон України «Про боротьбу з тероризмом», інші закони України, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, 1977 р., Міжнародна Конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, 1997 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, 1999 р., інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, укази і розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України та інші.

В преамбулі Закону України «Про боротьбу з тероризмом», вказано, що він спрямований на захист особи, держави і суспільства від тероризму. Стаття 1 цього нормативного акту надає тлумачення терміну «тероризм», визначив його як «суспільно небезпечну діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей».

В Кримінальному кодексі України передбачені ціла низка злочинів, пов'язаних з тероризмом. Ці злочинні діяння розташовані в розділі 9, який має назву «Злочини проти громадської безпеки», статті 258, 258-1, 258-3, 258-4 КК. Родовим об'єктом перелічених злочинів визнається громадська безпека. Саме тут найбільше причин для роздумів, обмірковувань, спорів та правових досліджень. Проблема визначення об'єкта є дуже важливою для правильної кваліфікації злочинів і притягненні суб'єкта злочину до кримінальної відповідальності. Тому ми більш ретельно зупинимось на ній.